

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 3Tdo/76/2016  
Identifikačné číslo spisu: 3808010728  
Dátum vydania rozhodnutia: 23.11.2016  
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Šišková  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:3808010728.1

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Jany Serbovej a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 23. novembra 2016 v trestnej veci obvineného P. O., pre prečin usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, o dovolaní obvineného P. O., ktoré podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Foltána, advokáta v Galante, proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 31. mája 2016, sp. zn. 2To/17/2015, takto

### rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného P. O. s a o d m i e t a.

### Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Prievidza z 15. októbra 2014, sp. zn. 1T/233/2008, bol obvinený P. O. uznaný za vinného z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že :

dňa 8. marca 2008 o 00.30 hod. viedol po ceste II/519, po tom, čo požil alkoholické nápoje a mal v krvi 0,90 MG/L alkoholu, smerom z obce Nitrianske Pravno do Martina osobné motorové vozidlo značky Citroen Berlingo evidenčné číslo O., pričom v kilometri 300 z dôvodu požitia alkoholických nápojov v ľavotočivej zákrute v smere jazdy prešiel s vozidlom vpravo, na pravú krajnicu, kde dostal šmyk, v dôsledku čoho prešiel vľavo do protismerného jazdného pruhu, kde sa zrazil s protiúducím osobným motorovým vozidlom, značky BMW X5, evidenčné číslo O., ktoré viedol ako vodič P. M., čím porušil ustanovenie § 4 ods. 3 písm. b/ zákona číslo 315/1996 Zb. o premávke na pozemných komunikáciách, v dôsledku čoho P. M. utrpel zranenia - pomliaždenie ľavej strany hrudníka, pomliaždenie ľavého ramena s podkožným krvným výronom a podvrtnutie stavcov v oblasti bedrovej chrbtice, ktoré ho obmedzovali v obvyklom spôsobe života 15 dní a spolujazdec vo vozidle obvineného B. P. utrpel zranenia, ktorým na mieste dopravnej nehody podľahol.

Za to mu bol uložený podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov a 6 mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona mu súd uložil aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá všetkých druhov na 6 rokov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obvinenému uložil povinnosť nahradiť poškodenej B. P., nar. XX. B. XXXX, trvale bytom G., I. č. XXXX/X, škodu vo výške 2 668,71 eur.

Proti tomuto rozsudku podal obvinený P. O. ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice odvolanie proti všetkým výrokom. Odvolanie odôvodnil sám, ako i prostredníctvom zvoleného a náhradného obhajcu.

V zákonnej lehote napadla rozsudok odvolaním proti všetkým jeho výrokom aj manželka obvineného B. O..

Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 31. mája 2016, sp. zn. 2To/17/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu. Na podklade § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil obvineného P. O. podľa § 149 ods. 4 Trestného zákona, § 38 ods. 2 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona súd obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Obvinený P. O. písomným podaním z 2. augusta 2016 podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Jána Foltána proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 31. mája 2016, sp. zn. 2To/17/2015, dovolanie.

V dovolaní poukázal na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku.

Obvinený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku videl v tom, že na prvostupňovom súde bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu, tým, že prvostupňový súd nevykonal navrhnuté dôkazy (vyšetrovací pokus, neodstránil rozpory medzi znaleckými posudkami, nenariadil dokazovanie znaleckým ústavom, oblasť cestnej dopravy, nenariadil dokazovanie znalcom z oblasti súdneho inžinierstva, súdneho lekárstva, nedopočul svedka poškodeného P. M., nerozhodol o návrhu na vypočutie svedkov K. P. a Q. O., nevysporiadal sa ani s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To/95/2011, z 25. júla 2011, kde krajský súd odporučil, aby bolo zistené, či štetiny na č. l. 478 - 481 spisu pochádzajú zo zvery a z akej). Prvostupňový súd návrhy obhajoby na doplnenie dokazovania zamietol.

V predmetnom dovolaní (str. 2 - 9) obvinený podrobne analyzoval svoje odvolanie a jeho doplnenie (16. júla 2015), ako aj odvolanie, ktoré podala jeho manželka B. O..

V ďalšej časti dovolania obvinený citoval § 34 ods. 1 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom videl obvinený v nedostatočnom odôvodnení predmetného rozhodnutia, ktoré podľa jeho názoru obsahuje zlé vyhodnotenie dôkazov teda aj ich nezákonné vykonanie (nadväznosť aj na § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku, nevykonanie dôkazov, ktoré obhajoba a obvinený navrhli vykonať a nevyhovenie námietkam obhajoby a obvineného k vykonávaným dôkazom). Ďalej obvinený namietal, že výpoveď svedka P. O. ml. súd považoval za účelovú. Obvinený nesúhlasil ani s názorom odvolacieho súdu, že neprihliadal na výpoveď svedka poškodeného P. M., pretože jeho výpoveď bola vykonaná pred vznesením obvinenia. Tento svedok uvádzal, že bola tma a nikoho nevidel. Obvinený nesúhlasil ani so závermi odvolacieho súdu, že závery znaleckých posudkov Dipl. Ing. I., Ing. O., Ing. I., MUDr. V., MUDr. W. a MUDr. M. neboli samé osebe, či v spojení s inými dôkazmi, schopné spochybníť záver o vine obvineného.

Pokiaľ ide o znalecký posudok vypracovaný znalcom MUDr. L. K., na verejnom zasadnutí konanom na Krajskom súde v Trenčíne 26. januára 2016 bolo obhajobou navrhnuté, že na závery tohto posudku by súd nemal prihliadať v zmysle § 31 a § 142 a nasl. Trestného poriadku, nakoľko tento znalec je bratom JUDr. O. K., ktorý na začiatku trestného stíhania obhajoval obvineného, ktorý s ním pre stratu dôvery ukončil zastupovanie. Nakoľko súd tejto námietke nevyhovel, bolo týmto spôsobom zásadne porušené právo na obhajobu. Nebolo vyhovené ani návrhu obvineného na pribratie nového znalca z odboru zdravotníctva. Pokiaľ ide o skutkové zistenia znalca z odboru optika Ing. B. I., tiež nie je relevantný argument odvolacieho súdu, že tento znalec nie je oprávnený sa vyjadrovať k daným otázkam, nakoľko on sám mal vyhodnotiť predmetné fotografie z miesta dopravnej nehody. Aj tento dôkaz bol vykonaný nezákonným spôsobom. Nebola vykonaná rekonštrukcia dopravnej nehody napriek tomu, že bola doporučená znalcom MUDr. V. W. v znaleckom posudku 16/2013 na str. 99. Obvinený nesúhlasil ani s argumentáciou súdu, že závery znaleckého posudku znalca MUDr. Z. M. nie sú pre rozhodnutie relevantné z dôvodu, že znalec nemá vhodnú špecializáciu. Nebolo expertíznym spôsobom zistené, či štetiny, ktoré boli nájdené Ing. M. O. na motorovom vozidle zn. Citroen Berlingo, pochádzajú zo zvery a z akej. Nebolo vyhovené návrhu obhajoby na vypracovanie znaleckého posudku ústavom. Nebol predvolaný na výsluch svedok P. J. a svedok T. T.. Odvolací súd odmietol aj návrh na doplnenie dokazovania vypočutím svedkov Q. O., K. P. a znalca MUDr. L. K.. Záverom dovolania obvinený uviedol, že sa nedopustil skutku, ktorý sa mu kladie za vinu a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky

1/ podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne z 31. mája 2016, sp. zn. 2To 17/2015, bol porušený zákon z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ Trestného poriadku, ako aj v ustanovení § 321 ods. 1 písm. e/ Trestného poriadku a v ustanovení § 322 ods. 3 Trestného poriadku.

2/ podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To 17/2015, v celom rozsahu a zrušil aj ďalšie rozhodnutia, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad,

3/ podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Trenčíne, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol a to v prospech obvineného podľa § 285 písm. c/ Trestného poriadku.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Prievidza 31. augusta 2016 (ďalej len „prokurátor“). Podľa jeho názoru Krajský súd v Trenčíne sa vysporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré obvinený uvádzal v odvolaní, podrobne popísal priebeh udalostí a vyhodnotil jednotlivé dôkazy. So závermi oboch konajúcich súdov sa prokurátor stotožnil. Vzhľadom na uvedené, prokurátor nezistil, že by krajský súd zásadným spôsobom porušil právo na obhajobu. Rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré boli vykonané zákonným spôsobom. Z týchto dôvodov podľa názoru prokurátora nie je naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. g/ Trestného poriadku, preto navrhol odmietnuť dovolanie podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku) za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 373 Trestného poriadku; ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku. Dovolacie dôvody však podľa § 371 ods. 1 písm. c/ a písm. g/ nie sú naplnené.

Dovolanie, ako mimoriadny opravný prostriedok, umožňuje oprávneným osobám namietať zásadné porušenie procesnoprávných a hmotnoprávných ustanovení v rozhodnutiach súdov, a to z dôvodov, ktoré sú taxatívne upravené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a/ až písm. n/ Trestného poriadku.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku predpokladá porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii nevinu jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale je tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní však samo o sebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

Proces dokazovania (a to nielen z hľadiska hodnotenia obsahu jednotlivých dôkazov, ale aj z hľadiska rozsahu dokazovania) je ovládaný zásadou voľného hodnotenia, kedy po vykonaní logických úsudkov v kontexte všetkých vo veci vykonaných dôkazov, dochádza k vydaniu meritórneho rozhodnutia. Zákon pritom neurčuje ani nemôže určiť konkrétne pravidlá, podľa ktorých by sa malo vychádzať v konkrétnom prípade pri určení rozsahu dokazovania alebo pri hodnotení obsahu dôkazov, prípadne ich vzájomnej súvislosti. Jediným všeobecným pravidlom určujúcim rozsah dokazovania je zásada vyjadrená v ustanovení § 2 ods. 10 Trestného poriadku, podľa ktorej orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie. Ak uplatnenie práva na obhajobu spočíva aj v navrhovaní dôkazov, zodpovedá mu povinnosť orgánov činných v trestnom konaní a súdu zaoberať sa každým dôkazným návrhom a najneskôr pred meritórnym rozhodnutím tomuto návrhu buď vyhovieť alebo ho odmietnuť (§ 272 ods. 3 Trestného poriadku) alebo rozhodnúť, že sa ďalšie dôkazy vykonávať nebudú (§ 274 ods. 2 Trestného poriadku). Vyhlásenie procesnej strany o tom, že nemá návrhy na doplnenie dokazovania v záverečnej fáze súdneho konania je konečným prejavom strany o disponovaní s právom na navrhovanie doplnenia dokazovania a v prípade predtým uplatnených návrhov na doplnenie dokazovania jednoznačným prejavom, že na pôvodných návrhoch na doplnenie dokazovania procesná strana netrvá a teda, že ich berie späť. Rešpektovanie takto prejavenej vôle strany súdom, nemožno považovať za porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 8/2014).

Z obsahu trestného spisu dovolací súd zistil, že na hlavnom pojednávaní konanom 15. októbra 2014 (č. l. 998) na Okresnom súde Prievidza súd návrh obhajcu obvineného o vykonanie vyšetrovacieho pokusu z dopravnej nehody, o predvolanie znalcov MUDr. W., JUDr. K., o nariadenie znaleckého dokazovania znaleckým ústavom z oblasti cestnej dopravy, o nariadenie znaleckého dokazovania z oblasti súdneho inžinierstva t.j. súdneho lekárstva, zamietol. Súd zamietol aj návrh na dopočutie svedka M.. Súd po vyjadrení strán, že nie sú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania vyhlásil uznesenie, že súd ďalšie dokazovanie nenariaduje, dokazovanie považuje za skončené.

Najvyšší súd poznamenáva, že nevykonanie dôkazov v rozsahu predpokladanom obvineným a hodnotenie dôkazov spôsobom, ktorý nezodpovedá predstavám obvineného, nie je možné uplatniť ako

dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, ale ide o skrytú formu vyjadrenia záujmu obvineného, aby boli vykonané dôkazy (zistený skutkový stav) v jeho prospech. Len minister spravodlivosti (za splnenia zákonných podmienok) je oprávnenou osobou na podanie dovolania proti právoplatnému rozhodnutiu vychádzajúceho zo skutkového stavu, ktorý bol na základe vykonaných dôkazov v podstatných okolnostiach nesprávne zistený, alebo ak boli pri zisťovaní skutkového stavu závažným spôsobom porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci (§ 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku nie je naplnený.

Obvinený ďalej namietal porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku. Naplnenie tohto dovolacieho dôvodu spočíva v tom, že rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Za nezákonný spôsob obvinený považoval skutočnosť, že sa odvolací súd nevysporiadal s navrhovanými dôkazmi zákonným spôsobom (napr. dopyčutie svedka M., spochybnenie znaleckého posudku znalca MUDr. L. K., z hľadiska príbuzenského vzťahu s obhajcom obvineného, návrh na príbratie znalca z odboru zdravotníctva, ktorý by sa vyjadril k zraneniam obvineného i k záverom znaleckého posudku MUDr. Z. M. atď.). V podstate obvinený opakuje tie isté skutočnosti, ktoré uviedol v úvodnej časti dovolania pod dovolacím dôvodom podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Trestného poriadku, a ktoré uviedol aj v odvolacom konaní.

Najvyšší súd konštatuje, že oba konajúce sudy pri svojom rozhodovaní brali do úvahy dôkazy, ktoré boli vykonané v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní resp. verejnom zasadnutí a obvinený mal možnosť vyjadriť sa k jednotlivým dôkazom. Najvyšší súd konštatuje, že väčšina dôkazov bola vykonaná na žiadosť obvineného, resp. ich sám predložil, ale ani tieto dôkazy neboli spôsobilé spochybníť zistený skutkový stav. Nevykonanie navrhovaných dôkazov preto nemôže byť dôvodom pre naplnenie dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku.

Najvyšší súd uzatvára, že všetky dôkazy boli vykonané v súlade so zákonom a v tomto smere nie je konajúcim súdom čo vytknúť. Aj keď sudy vyhodnotili dôkazy v neprospech obvineného, neznamená to, že dôkazy boli vykonané nezákonne.

Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku sudy hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne. V prípade, že súd vyhodnotí vykonaný dôkaz inak než podľa predstáv niektorej zo strán, nezakladá skutočnosť, že takéto dôkazy nie sú vykonané zákonným spôsobom resp., že by bol daný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g/ teda nebol naplnený.

V posudzovanej veci uplatnené námietky obvineného smerujú výlučne do oblasti skutkových zistení. Obvinený vytýka súdom neúplné dokazovanie, nesprávne hodnotenie dôkazov a následne chybné skutkové zistenia, pričom presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vzťahujúce sa na vykonané dôkazy. Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého a druhého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj dovolací súd.

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zřejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci ako z vyššie uvedeného vyplýva, neboli splnené zákonné podmienky dovolania podľa § 371 Trestného poriadku, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného P. O. odmietol.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.